

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0105112 การสื่อสารในบริบทสังคม

(COMMUNICATION IN SOCIAL CONTEXT)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรนิเทศศาสตร์
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์และนิเทศศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2567
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0105112 การสื่อสารในบริบทสังคม

3(3-0-6)

[ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ]

บุรพวิชา : -

ควบลู่ : -

คำอธิบายรายวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบริบททางสังคมภายในท้องถิ่น ประเทศ และนานาชาติ ความสำคัญของการสื่อสารในการกิจประสานความรู้ ความคิด เจตคติและค่านิยมในสังคม วิเคราะห์วิจารณ์ ความเหมาะสมของผู้ส่งสาร สื่อ ช่องทาง และผู้รับสารในบริบททางสังคมด้วยสื่อนวัตกรรมจากกรณีศึกษา

Relationships between communication and local and international contexts. Importance of communication to coordinate knowledge, ideas, attitudes and values in society. Analysis on the appropriateness of the media and the audience in the social context with innovative media from case studies.

- ## 2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☒ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☒ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

- ### 3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ลัดดา ประสาร

อาจารย์ผู้สอน ลัดดา ประसार

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

2568/ภาคการศึกษาที่ 1/ กลุ่มผู้เรียน S101

5. สถานที่เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (สงขลา)

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

28 พฤษภาคม พ.ศ.2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ระดับรายวิชา (Course Learning Outcome : CLOs)

นิสิตที่ผ่านรายวิชานี้ สามารถ

1. อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบริบททางสังคมได้
2. วิเคราะห์วิจารณ์ความเหมาะสมของผู้ส่งสาร สื่อ ช่องทาง และผู้รับสารในบริบททางสังคมจากกรณีศึกษาได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

ปรับเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2567 เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อให้ให้นิสิตเข้าใจกระบวนการการทำงานทางด้านการสื่อสารที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม เพื่อให้ได้มาตรฐานการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3 x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0 x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0 x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตามความต้องการแต่ไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ให้นักเรียนหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และ e-mail ของอาจารย์ผู้สอน โดยให้นักเรียนสามารถโทรศัพท์หรือติดต่อนัดหมายหรือปรึกษาได้ตามความเหมาะสม

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	ขอบเขตการศึกษาการสื่อสารของมนุษย์ บทบาทและความสามารถในการสื่อสารของ มนุษย์ ทฤษฎีพื้นฐานทางการสื่อสาร	3	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการ สอน	อ.ลัดดา
2	ความหมายและขอบเขตของการศึกษาบริบท ทางสังคม	3	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการ สอน	อ.ลัดดา
3	ความสำคัญของการสื่อสารในการกิจ ประจำวัน ความรู้ ความคิด เจตคติและค่านิยม ในสังคม	3	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการ สอน	อ.ลัดดา
4	ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบริบท ทางสังคมภายในท้องถิ่น	3	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการ สอน	อ.ลัดดา

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				ใบงานที่ 1	
5	ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับบริบททางสังคมระดับประเทศและนานาชาติ	3	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย เอกสารประกอบการสอน	อ.ลัดดา
6-7	เทคโนโลยีการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการเมือง ● AI, algorithm, data-driven journalism ● fake content ● บทบาทของเทคโนโลยีในระบบการเมืองและวัฒนธรรม	6	-	นำเสนอกรณีศึกษา และการวิพากษ์งาน ใบงานที่ 2 กิจกรรมสรุป สังเกตและตั้งคำถาม“เอ๊ะ”	อ.ลัดดา
8	บทบาทของสื่อ และปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของสังคมไทยและสังคมโลก ● Digital Activism ● Civic Journalism & Framing ● Civic Journalism & Media Activism	3	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการสอน	อ.ลัดดา
9-10	การสื่อสารกับบริบททางการเมือง ● บริบททางการเมืองกับการสื่อสาร ● การสื่อสารทางการเมือง การสื่อสารทางการเมือง ทฤษฎี ยุคสมัย และเปลี่ยนแปลง ● การวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางการเมืองไทยกับการสื่อสาร	6	-	การบรรยายด้วย Power point สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการสอน สอบเก็บคะแนน	อ.ลัดดา
11	การสื่อสารในภาวะวิกฤต	3	-	การบรรยายด้วย Power point	อ.ลัดดา

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	- ทฤษฎีพื้นฐานด้านการสื่อสารในภาวะวิกฤต - การวิเคราะห์สถานการณ์การวิกฤตกับการแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการสื่อสารด้วยสื่อสมัยใหม่			สื่อโซเชียลมีเดีย Youtube เอกสารประกอบการสอน	
12	การสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการสื่อสารของผู้ประกอบการระดับชุมชนท้องถิ่น	3	-	การบรรยาย เชื่อมโยงโครงการ ชุมชนเป็นฐาน	อ.ลัดดา
13-15	การสื่อสารตราสินค้าและบริการในโลกการค้าสมัยใหม่ และการนำเสนอผลงานการสร้างสรรค์การสื่อสารสินค้าและบริการของวิสาหกิจชุมชนด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารแบบออนไลน์แบบ “Simplify”	9	-	ใบงานที่ 3 รายงานกรณีศึกษา การวิเคราะห์รูปแบบ การสื่อสารและ ประสิทธิภาพการ สื่อสารของวิสาหกิจ ชุมชน เชื่อมโยง ผู้ประกอบการ	อ.ลัดดา
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45	-		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☐ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☒ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☒ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☒ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด

☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ

☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	เทคโนโลยีการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	ใบงานที่ 1	4	10
2	ปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของสังคมไทยและสังคมโลก	ใบงานที่ 2 และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม	7	15
3		สอบเก็บคะแนน	9	15
4	รายงานกรณีศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารและประสิทธิภาพการสื่อสารของวิสาหกิจชุมชน เชื่อมโยงผู้ประกอบการ	ใบงานที่ 3 รายงานกลุ่มพร้อมการนำเสนอ	14-15	15
6		สอบปลายภาค	16-17	35
7	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชั้นเรียน ใช้เกณฑ์ค่าจิตพิสัยที่มีหลักฐานปรากฏ	การตอบคำถามอย่างง่ายในชั้นเรียนด้วยระบบ line กลุ่ม	ตลอดภาคการศึกษา	10
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

เนตรโพธิ์แก้ว, อ. (2564). นิเทศศาสตร์นวัตกรรมท้องถิ่น. นาค.

ฉายาวงศ์, ค. (2564). แนวโน้มการเมืองไทยกับสื่อสังคมออนไลน์ในศตวรรษที่ 21. วารสารเทคโนโลยี
 สื่อสารมวลชน มทร.พระนคร, 6(1), 97–107.

Eldridge II, S. A., Cheruiyot, D., Banjac, S., & Swart, J. (Eds.). (2024). The Routledge Companion to Digital Journalism Studies (2nd ed.). Routledge.

Davies, W. (2022). This Is Not Normal: The Collapse of Liberal Britain. Crown.

DiResta, R. (2024). Invisible Rulers: AI, Algorithms, and the 21st-Century Media Warfare.

Marwick, A. E. (2023). The Private Is Political: Networked Privacy and Social Media. Yale University Press.

Novelli, C., & Sandri, G. (2024). “Digital Democracy in the Age of Artificial Intelligence.” Digital Democracy in the Age of Artificial Intelligence.

Karakas, O. (2023). Digital Journalism: Embracing the Digital Frontier.

Eldridge II, S. A., Cheruiyot, D., Banjac, S., & Swart, J. (Eds.). (2024). The Routledge Companion to Digital Journalism Studies (2nd ed.). Routledge.

Higgins, E. (2021). We Are Bellingcat: Global Crime, Online Sleuths, and the Bold Future of News. Bloomsbury.

Marwick, A. E. (2023). The Private Is Political: Networked Privacy and Social Media. Yale University Press.

Van Dijk, J. A. G. M. (2020). The Digital Divide. Cambridge: Polity Press.

Jungherr, A., & Schroeder, R. (2021). *Digital Transformations of the Public Arena*. Cambridge University Press.

O'Rourke, J. S., & Smith, J. A. (2023). *Strategic Crisis Communication*. Routledge.

(ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สืบค้น 658.4056 O 74 S 2023 C.1)

Digital Activism

- Mutsvairo, B. (2023). *Digital Activism in the Social Media Era: Critical Reflections on Emerging Trends in Sub-Saharan Africa*. [e-book].
– วิเคราะห์กรณีศึกษาจากแอฟริกาตะวันตก เน้นบทบาทของ social media ในการเคลื่อนไหวเชิงสังคม-การเมือง arxiv.org+perlego.com+amazon.com+9
- Pandit, M., Magadum, T., Mittal, H., & Kushwaha, O. (2025). "Digital Natives, Digital Activists: Youth, Social Media and the Rise of Environmental Sustainability Movements." *arXiv*.
– วิจัยการใช้ hashtag และ visual storytelling ของเยาวชนเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสิ่งแวดล้อม arxiv.org

Civic Journalism & Framing

- Mihailidis, P. (2020). *Civic Media Literacies: Re-Imagining Human Connection in an Age of Digital Abundance*. [Book review published].
– ครอบคลุมหลักสูตร media literacy และ civic engagement ในยุคดิจิทัล sciendocom
- Mendelsohn, J., Vijan, M., Card, D., & Budak, C. (2024). "Framing Social Movements on Social Media: Unpacking Diagnostic, Prognostic, and Motivational Strategies." *arXiv*.
– เหมาะสำหรับการศึกษาเรื่อง cultural framing และวิธีเคลื่อนไหวผ่านสื่อออนไลน์ arxiv.org

Civic Journalism & Media Activism

- Pickard, V., & Yang, G. (2022). *Media Activism in the Digital Age*. Routledge.
– วิเคราะห์กรณี Civic Journalism และ media reform ผ่าน lens ของสื่อและสังคม bibliovault.org+amazon.com+amazon.com.au+3
- Bevins, V. (2023). *If We Burn: The Mass Protest Decade and the Missing Revolution*. Hachette.
– วิจัย mass protests ตั้งแต่ Arab Spring ถึง Hong Kong ผ่านมิติการสื่อสาร